

Mathliaan van Einatten

Commandeur van Gemert 1483-1503. Landcommandeur en vorst van Gemert 1503-1512.

In 1483 wordt Mathliaan van Einatten benoemd tot commandeur van Gemert. Dat is in een roerige periode waarin Gelderse legerbenden rovend en plunderend door de Meierij van 's-Hertogenbosch trekken. Mathliaan neemt het initiatief om van roomskoning Maximiliaan en diens zoon Filips de Schone, aartshertog van Oostenrijk en hertog van Bourgondië, de bevestiging te vragen voor de status van zijn commanderij *die t'allen tijden in vredelijcker possessien van de speciale protectie, sauvgardie ende beschermenisse van hunne voirderen* is geweest. Op 12 maart 1489 gaat het bevel uit naar alle officieren en ambtenaren, onder wie de schouten van 's-Hertogenbosch, Peelland en Maasland, dat de neutraliteit van de commanderij Gemert en haar inwoners gerespecteerd moet blijven. Maximiliaan, inmiddels keizer, vraagt een paar jaar later de Gemertse commandeur om zich in zijn plaats te laten inhuldigen als heer van Grave en het Land van Cuijk.

In 1503 wordt Mathliaan van Einatten gekozen tot landcommandeur van Biesen en in die kwaliteit is hij tegelijk vorst van Gemert. Wanneer blijkt dat de Duitse Orde een door Gemert verleende financiële bijstand voor andere 'noden' aanwendde als te zijn opgegeven, zoekt Mathliaan contact met de landcommanderijen van Utrecht, Westfalen en Lotharingen om gezamenlijk de opgelegde belastingen terug te eisen. Wanneer hieraan deels wordt tegemoetgekomen, leidt dat onder

Wapenstein van Einatten naar een origineel uit 1500 (gegoten kunststeen, Anton Grassens, 2009)

aanvoering van Biesen tot een decennialange samenwerking tussen de vier 'Nederlandse' landcommanderijen van de Duitse Orde.

Na zijn overlijden in 1512 krijgt Gemert tot 1570 alleen maar commandeurs Van Einatten, eerst Mathliaan's neef Hendrik en daarna achterneef Wijnand. Met zijn drieën verwekken zij in Gemert tenminste vijftien (erkende) bastaardkinderen, waarmee zij de personificatie bij uitstek vormen van de relatie tussen Gemert en de Gemertenaren enerzijds en de Duitse Orde anderzijds. Tegen 1800 zijn er alleen in Gemert al enige duizenden nakomelingen aanwijsbaar die via de adellijke commandeurs Van Einatten allemaal afstammen van Karel de Grote.